

KORRALDUS

Aktsiaseltsile Alexela Terminal vee erikasutusloa andmine

I. ASJAOLUD

Aktsiaselts Alexela Terminal (registrikood 10392389; edaspidi *taotleja*) esitas 12.10.2017 kirjaga nr J-10/760 Keskkonnaametile vee erikasutusloa taotluse (edaspidi *taotlus*) laevade regulaarseks lastimiseks ja lossimiseks heledate naftasaadustega. Lastimis- ja lossimistöid soovitakse läbi viia Paldiski Lõunasadamas. Taotlus saabus ja registreeriti Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.10.2017 nr 14-6/17/11696 all.

Paldiski Lõunasadam kuulub AS-ile Tallinna Sadam. AS-i Tallinna Sadam ja Taotleja vahel 14.02.2001 sõlmitud lepingu nr 0782901 alusel kasutab Taotleja Paldiski lõunasadama infrastruktuuri ja sadamas asuvaid kaisid nr 1 ja 7 laevade lastimiseks ja/või lossimiseks. AS Tallinna Sadam on Paldiski lõunasadama valdaja, kes on õigustatud korraldama sadamas muuhulgas ka kaubavedu.

Taotlejale on varem Keskkonnaameti poolt antud vee erikasutusluba nr L.VV/322887 (edaspidi *luba*), mille kehtivus lõpeb 11.02.2018. Kuna vee erikasutusloa kehtivus lõpeb, kuid taotlejal on kavas tegevusega jätkata, siis on esitatud uus taotlus uue vee erikasutusloa saamiseks. Hetkel kehtiv luba on antud Paldiski lõunasadama kaidel nr 1 ja 7 toimuvaks laevade regulaarseks ohtlike ainete (heledate naftasaaduste ja naftakemikaalidega) lastimiseks ja lossimiseks. Taotlejal on olemas ka kehtiv välisõhu saasteluba L.ÖV/318768.

Veeseaduse § 8 lg 2 p 10 kohaselt on vee erikasutusluba vajalik muuhulgas juhul, kui toimub laeva regulaarne ohtlike ainete või tuulega lenduvate puistekaupadega lastimine ja lossimine. Veeseaduse § 9 lg-st 5 tulenevalt annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Keskkonnaamet hindas vastavalt keskkonnaministri 26.03.2002 määrusele nr 18 "Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid" (edaspidi määrus nr 18) esitatud andmeid ning need vastavad nimetatud määru esitatud nõuetele. Keskkonnaamet võttis taotluse menetlusse 17.10.2017 kirjaga nr 14-6/17/11696-2.

1.1 Taotluse avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 9¹ lg 1 kohaselt avaldab vee erikasutusloa andja vee erikasutusloa taotluse saamisest alates 21 päeva jooksul pärast vee erikasutusloa taotluse menetlusse võtmist

sellekohase teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teade vee erikasutusloa taotlemise kohta avalikustati 17.10.2017 tähtaegselt. Ettepanekuid ja vastuväiteid taotluse avalikustamise käigus ei laekunud.

1.2 Vee erikasutusloa eelnõu avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 11 kohaselt kohaldatakse veeseaduse § 8 lg 2 p 10 alusel antava vee erikasutusloa andmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades veeseaduse erisusi. Kooskõlas veeseaduse § 9¹ lg-te 2² ja 3 ning HMS §-dega 48 ja 49 tegi loa andja 24.10.2017 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks ettevõttele antava vee erikasutusloa eelnõu. Loa andja edastas eelnõud vastavalt HMS § 40 lg-le 1 taotluse esitajale ja kooskõlas HMS § 49 lg-ga 1 AS'le Tallinna Sadam. Vastavalt HMS § 49 lg-le 2 ei või ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks tähtaeg olla lühem, kui kaks nädalat väljapaneku algusest arvates. Veeseaduse § 9¹ lg 2² kohaselt on vee erikasutusloa andmise menetluses korraldatava avaliku väljapaneku kestus vähemalt 14 päeva. Eelnõuga oli võimalik tutvuda kahe nädala jooksul alates teate ilmunisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

II. KAALUTLUSED VEE ERIKASUTUSLOA ANDMISEL

Vastavalt HMS § 56 lg-le 3 tuleb kaalutlusõiguse alusel antud haldusakti põhjenduses märkida kaalutlused, millest haldusorgan on haldusakti andmisel lähtunud. Keskkonnaamet teeb vee erikasutusloa andmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist ning vee kasutamist ja kaitset sätestavatest õigusaktidest.

2.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine

Tulenevalt veeseaduse § 9 lg-st 7 peab vee erikasutusloa andja esitatud taotluse alusel tegema otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa (siinkohal vee erikasutusloa) taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta käesoleva seaduse § 6 lg 1 nimetatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul ning § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja lg 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast § 6¹ lg 1 loetletud teabe saamist. *KeHJS* § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. *KeHJS* § 6 lg-e 2 loetelu on § 6 lg-e 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *KMH määrus*).

Taotleja taotleb vee erikasutusluba laevade regulaarseks ohtlike ainetega lastimiseks ja lossimiseks. Taotleja poolt kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lg-e 1 ega ka *KMH* määruse loendisse, mistõttu tulenevalt *KeHJS* § 3, § 6, § 11 lg-st 3 ja 4 ja *KMH* määruse alusel ei ole antud juhul keskkonnamõju hindamise algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine vee erikasutusloa andmise korral.

2.2 Vee erikasutuse mõju hindamine

Taotlusest nähtub, et Taotleja põhitegevusteks on heledate naftasaaduste ja naftakemikaalide: diiselkütuse, bensiini, gaasikondensaadi, toornafta, lennukipetrooli, benseeni, paraksüleeni, ortoksüleeni, metanooli, isopreeni, parafini, MTBE, LPG (butaan), etanooli, baasõli ümberpumpamine raudteetsisternidest ja tankeritelt mahutitesse, lühiajaline ladustamine ja ümberpumpamine mahutitest tankeritesse. Taotleja kasutuses on kolmekümne neljast mahutist koosnev mahutipark heledate naftasaaduste ning naftakemikaalide ümberlaadimiseks kogumahuga 357 900 m³. Üheaegselt võib sadamas laadida kahte tankerit, mille mahtuvus on 2 500 kuni 60 000 tonni. Kai nr 7 suudab teenindada kuni 60 000 tonnise veeväljasurvega tankereid, kai nr 1 võimaldab teenindada kuni 30 000 tonnise veeväljasurvega tankereid. Kummalgi kail on oma laadimisplatvorm.

Torustiku ühendamisvõimalused tankeritega on järgmised:

kai 7 – 16 tolline laadimisvars või 2x10 ja 2x8 tollised laadimisvoolikud

kai 1 - 2x10 ja 2x8 tollised laadimisvoolikud.

Laadimisvarre kasutamist loetakse ohutumaks, kui laadimisvooliku kasutamist kuna purunemiskord on oluliselt väiksem. Laadimisvoolikud katsetatakse ülesurvel kord aastas ja nendele on ette nähtud ohutu kasutusiga. Kasutuse lõppemisel laadimisvoolikud hävitatakse. Torustik on laevast laadimise ajal dielektriliselt eraldatud.

Laevadega suhtlemise ja laadimisoperatsioonide läbiviimine toimub ISGOTT (International Safety Guide for Oil Tankers and Terminals) standardi nõuete kohaselt. Tegevus laadimise ajal, sidepidamise kord ja ohutusnõuded kooskõlastatakse laevadega enne laadimistööde algust kirjalikult vastavalt ISGOTT soovitudele. Naftasaaduste pumpamise kiirus sõltub pumpade võimsusest, laeva vastuvõtmise võimalustest ja elektrostaatika ohutusnõuetest, mis osutuvad üldjuhul määravaks.

Sadamas on olemas komplekt poome ja absorbenti, et ära piirata ja kokku korjata merre sattunud reostus. Merereostuse likvideerimiseks on koostöös Paldiski Lõunasadamaga koostatud juhend „Naftareostuse likvideerimine Paldiski Lõunasadama territooriumil“. Sadamakaidel teostatakse kustutamist vahumonitoridega. On olemas ka rahvusvahelise standardi kohane väljavõtt laeva tarbeks. Vahtu valmistatakse vahumoodustajast MOVSSOL-APS 3/3 mis on sobilik kasutamiseks mereveega ja mille baasil valmistatud vaht säilib ka kokkupuutel mittepolaarsete vedelikega. Terminali väravad, maa-ala, kaid ja ümbruskond on videokaamerate (24 tk.) abil jälgitavad ja turvafirma valve all. Kaamerate poolt edastatav pilt salvestatakse.

Ettevõtte paneb suurt rõhku töötajate väljaõppele. Kogu personal on koolitatud ohutuse, keskkonnakaitse ja tervishoiu alal vastavalt igapäevaste töökohustustele. Töötajate kohustused ja vastutus on sätestatud töölepingutes ja ametijuhendites. Üks kord aastas toimub võimalusel ühisõppus Harjumaa Päästeteenistusega. Ettevõttele on omistatud kvaliteedijuhtimissüsteemi standardile ISO 9001 ja keskkonnajuhtimissüsteemi standardile ISO 14001 vastavuse sertifikaadid.

Keskkonnainspeksiooni andmetel ja Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole Taotleja poolt seni läbiviidud lastimis- ja lossimistööd Paldiski Lõunasadamas viimase viie aasta jooksul negatiivset mõju veekeskkonnale põhjustanud. Samuti ei ole esinenud avariisid ning ära on hoitud lastivate/lossitavate naftasaaduste sattumine akvatooriumisse, mistõttu on Keskkonnaamet arvamusel, et naftasaaduste lastimisel/lossimisel ning vee erikasutuseks vajalike seadmete

kasutamisel on tegevusega kaasnevate võimalike avariide esinemine ja võimalik negatiivne mõju ümbruskonnale ebatõenäoline, kui rakendatakse vee erikasutusloas sätestatud keskkonnakaitse nõudeid. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline naftareostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva pinnase ja vee kahjustamine. Võimaliku avarii või õnnetusjuhtumi korral tuleb lähtuda sadamaseaduses sätestatust ja AS Tallinna Sadam Paldiski Lõunasadama naftareostuse likvideerimise plaanist.

2.3 Loa nõuete seadmine

Lastimise ja lossimise mõju veekeskkonnale on seotud peamiselt lastitavate ja lossitavate kaupade võimaliku akvatooriumisse sattumisega, mis võib tekkida erinevate avariide tagajärjel. Seega tuleb vee erikasutuse mõju vähendamiseks rakendada võimalikke meetmeid, mis hoiaksid ära akvatooriumi saastumise. Tulenevalt eeltoodust on avariide vältimiseks ja/või minimeerimiseks ning seeläbi veekeskkonna seisundi hoidmiseks vajalik võtta kasutusele keskkonnakaitse meetmeid:

1. Lastimine ja lossimine toimub suletud süsteemis pideva järelevalve all.
2. Tagatud on pidev side tankeri kapteni ja sadama kapteniga.
3. Lastimiseks ja lossimiseks kasutatakse torutransporti e. laadimisvarsi ja laadimisvoolikud.
4. Tagatakse transpordivahendite tehniline korrasolek ning perioodilised kontrollkatsetused.
5. Pilsivee ja muude heitmete käitlemine peab toimuma õigusaktidega reguleeritud korras.
6. Tagatakse lastimis/lossimisseadme avarii korral tööde viivitamatu peatamine.
7. Lastimis/lossimistööde lõppedes tagatakse kasutatud torujuhtmete ja teiste laadimiseks kasutatud seadmete täielik tühjendamine.

2.4 Täiendav teave

1. Lastimisel-lossimisel juhtunud avariidest, mille käigus on ohtlikud ained (õli, nafta jne) sattunud vette tuleb kohehelt teavitada Keskkonnaametit. Teadaandes tuleb ära märkida ohtliku aine liik ja ligikaudne kogus.
2. Tööde käigus tekkivatest muudatustest informeerida Keskkonnaametit kohehelt.

III. OTSUSTUS

Tulenevalt eeltoodust ja lähtudes veeseaduse § 8 lg 2 p-st 10 § 9 lg-st 1 ja 5, määruse nr 18 §-dest 5 ja 11, Aktsiaselts Alexela Terminal (registrikood 10392389) taotlusest, Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" punktidest 2.1.1 ja 3.5.8 **otsustan:**

anda Aktsiaselts Alexela Terminal (registrikood 10392389) tähtajatu vee erikasutusluba nr L.VV/330108 Laevade regulaarseks ohtlike ainete lastimiseks ja lossimiseks Paldiski Lõunasadamal. Lastimise ja lossimise käigus toimub heledate naftasaaduste ümberpumpamine raudteesisternidest ja tankeritelt mahutitesse, lühiajaline ladustamine ja ümberpumpamine mahutitest tankeritesse.

EELNÕU
11.12.2017

Haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.